Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul central (judecător A.Balan)
Dosarul nr.3a-32/26 (nr.2-25120579-03-3a-18022026)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de Contencios administrativ
D E C I Z I E

14 mai 2026 **mun. Bălți**

Completul de judecată în componența:
Președintele completului, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat,

în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Primarul comunei Chiperceni r-nul Orhei, Ion Botnari privind abrogarea dispoziției nr.87 din 11 iulie 2025 ,,Cu privire la redistribuirea alocațiilor bugetare pentru anul 2025”,

împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 21 noiembrie 2025,-

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

La 22 august 2025 Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a înaintat acțiune în contencios administrativ către Primarul comunei Chiperceni, r-nul Orhei, Ion Botnari privind abrogarea dispoziției nr.87 din data de 11 iulie 2025 ,,Cu privire la redistribuirea alocațiilor bugetare pentru anul 2025”.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, în fapt, prin dispoziția nr.87 din 11.07.2025 ,,Cu privire la redistribuirea alocațiilor bugetare pentru anul 2025”, primarul a dispus:

1.Se micșorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 10912 - Aparatul primarului Chiperceni, subgrupa F3-0111, P1P2-0301, P3-00005 211180; Remunerarea muncii angajaților conform statelor - 67400 lei 212100; Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii - 26400 lei;

2.Se majorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 10912 - Aparatul primarului Chiperceni, subgrupa F3-0111, P1P2-03O1, P3 -00005 222999 Servicii neatribuite altor aliniate - 93 800 lei;

3.Se micșorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org208233-Grădinița de copii "Ghiocel" Chiperceni, subgrupa F3- 0911, PIP2-8802, P3 – 00448; 4. 333110 Procurarea produselor alimentare - 45 000 lei;

4. Se majorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 08233-Grădinița de copii "Ghiocel'' Chiperceni, subgrupa F3- 0911, P1P2-8802, P3 – 00199 222110 Energie electrică - 45 000 lei;

5.Se micșorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 08240 - Căminul cultural Voroteț, subgrupa F3- 0820, P1P2-8502, P3 - 00234 3 3 7110 Procurarea materialelor de construcție - 2 000 lei;

6. Se majorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 08240- Căminul cultural Voroteț, subgrupa F3- 0820, P1P2- 8502, P3 - 00234 336110 Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou-2000 lei;

7. Contabilitatea va efectua modificările menționate în bugetul local pentru anul 2025.

La 14 iulie 2025 a fost publicat în Registrul de Stat al actelor locale actul administrativ emis de Primarul comunei Chiperceni nr.87 din 11.07.2025 “Cu privire la redistribuirea alocațiilor bugetare pentru anul 2025”.

La 28 iulie 2025 Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, examinând legalitatea deciziei, a contestat adoptarea acestui act administrativ prin Notificarea nr.1304/OT8-504 din 28 iulie 2025, din următoarele considerente: Primăria sat. Chiperceni nu a respectat prevederile art.64 al Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală în ce privește: Controlul obligatoriu în care sunt supuse următoarele acte ale autorităților administrației publice locale: a) deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea; b) actele normative ale primarului, ale președintelui raionului și ale pretorului; c) actele privind organizarea licitațiilor și actele privind atribuirea de terenuri; d) actele de angajare și cele de încetare a raporturilor de serviciu sau de muncă ale personalului administrației publice locale; e)actele care implică cheltuieli sau angajamente financiare de peste 30 mii lei - în unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi și de peste 300 mii lei - în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea; f) actele emise în exercitarea unei atribuții delegate de stat autorităților administrației publice locale.

Menționează reclamantul că, la adoptarea dispoziției în cauză Primarul comunei Chiperceni a acționat contrar prevederilor art. 112 alin. 2 al Constituției RM, unde

prevede că Consiliile locale și primarii activează, în condițiile legii, ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din sate și orașe.

Solicită Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat abrogarea dispoziției primarului Chiperceni nr.87 din 11.07.2025 „Cu privire la redistribuirea alocațiilor bugetare pentru anul 2025".

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 21 noiembrie 2025 acțiunea în contencios administrativ s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

La 22 decembrie 2025 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 21 noiembrie 2025, solicitând casarea hotărârii.

Termenul de declarare a apelului:

Articolul 231 alin.1 Cod administrativ prevede că hotărîrile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art.232 Cod administrativ,

(1) Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

(2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată.

Instanța reține că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 21 noiembrie 2025, iar apelul nemotivat a fost declarat la 22 decembrie 2025 prin urmare, apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.231 Cod administrativ. Copia hotărârii motivate a fost expediată apelantului la 3 februarie 2026 prin poștă electronică; apelul motivat a fost depus la 26 februarie 2026, deci, cu respectarea termenului legal.

Argumentele părților:

În motivarea apelului s-au reiretat argumentele din acțiunea în contencios administrativ. A indicat că la emiterea actelor administrative care implică cheltuieli sau angajamente financiare de peste 30 mii lei, precum majorarea planului mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la "Servicii neatribuite altor aliniate" în sumă de 93 800 lei, de asemenea, majorarea planului mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la energia electrică în sumă de 45 000 lei, este imperativ să fie anexate actele ce au stat la baza emiterii dispoziției.

Or, primarul comunei Chiperceni în vederea evitării respectării condițiilor impuse de legislație a dispus redistribuirea alocațiilor bugetare fără a justifica/argumenta prin

anexe necesitatea, în conformitate cu competențele și responsabilitățile prevăzute de prezenta lege, ceea ce contravine prevederilor menționate supra.

Cu hotărârea instanței de fond nu este de acord, deoarece nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, nu a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre ilegală și neîntemeiată, aplicând și interpretând incorect normele legale**.**

În referința la apel intimatul Primăria com.Chiperceni a solicitat respingerea apelului. A menționat că apelantul invocă o pretinsă interpretare incorectă a normelor legale de către instanța de fond, însă omite să indice norma juridică concretă care ar fi fost încălcată prin emiterea Dispoziției nr. 87. Această carență argumentativă demonstrează faptul că criticile formulate sunt de oportunitate, iar nu de legalitate. Judecătoria Orhei a statuat în mod judicios că aspectele invocate de autoritatea de control nu pot fi încadrate în motive de nelegalitate a actului administrativ individual. Oficiul Teritorial nu a prezentat nici o probă din care să rezulte că Primarul ar fi depășit limitele bugetare. Prin urmare, instanța de fond a aplicat corect prevederile art. 224 din Codul Administrativ, respingând acțiunea ca neîntemeiată. S-a stabilit corect că litigiul a fost generat de simple carențe de comunicare administrativă (pretinsa lipsă a dovezii informării Consiliului), care nu echivalează cu încălcări de fond ale legislației bugetare. Anularea unui act care produce efecte financiare necesare comunității, bazându-se pe motive pur formale și subiective, ar constitui o gravă eroare judiciară, fapt pe care prima instanță l-a evitat prin pronunțarea unei hotărâri temeinice.

Apelantul contestă aplicarea principiului proporționalității de către instanța de fond (pct. 48 din Hotărâre), susținând că orice omisiune procedurală ar trebui să atragă nulitatea actului. Această viziune este nu doar excesiv de formalistă, dar și contrară spiritului Codului Administrativ și Cartei Europene a Autonomiei Locale.

Apelantul ignoră faptul că scopul controlului exercitat de Cancelaria de Stat este protejarea legalității, nu paralizarea activității autorităților locale prin formalism excesiv. Conform principiului proporționalității, măsura de control (anularea actului) trebuie să fie adecvată, necesară și corespunzătoare scopului urmărit. În speță, anularea Dispoziției nr. 87 pentru motive pur procedurale (lipsa „dovezii” informării) ar fi o măsură vădit disproporționată, deoarece, scopul urmărit de Apelant este respectarea unei rigori de raportare și efectul anulării fiind imposibilitatea achitării facturilor la energie, blocarea grădiniței și afectarea interesului public major.

Administrarea bugetului local este o componentă esențială a autonomiei locale. Implicarea autorității de control în oportunitatea redistribuirii unor sume în cadrul aceluiași capitol bugetar, sub pretextul formei, reprezintă o imixtiune nejustificată în competența executivă a Primarului. Conform cadrului legal prevăzut de art. 63-64 din

Legea nr. 436/2006, Oficiul Teritorial exercită un control de strictă legalitate. Aceasta înseamnă că autoritatea de control poate verifica doar dacă actul a fost emis de organul competent și dacă acesta contravine sau nu unei norme juridice imperative.

Apelantul critică faptul că nu a fost „informat consiliul" sau că nu există „justificarea necesității" redistribuirii. Aceste critici vizează modul în care Primarul a ales să gestioneze resursele (oportunitatea), dar nu dreptul său legal de a o face. Alegerea de a aloca fonduri pentru energia electrică a grădiniței în detrimentul altor cheltuieli este o decizie de oportunitate administrativă, care aparține exclusiv autorității locale în virtutea autonomiei sale. Prin insistarea asupra anulării unui act care rezolvă probleme comunitare vitale pe baza unor motive pur formale, Oficiul Teritorial își depășește atribuțiile prevăzute de lege.

Poziția părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată reprezentantul apelantului Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, Natalia Rotaru a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe.

Reprezentantul intimatului Primarul comunei Chiperceni r-nul Orhei, Ion Botnari în ședința de judecată nu s-a prezentat, prin cererea din 23aprilie 2026 a solicitat examinarea apelului în lipsa sa, menținându-și poziția exprimată în referință.

Potrivit art.206 Cod de procedură civilă,

(1) Părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre.

Articolul 239 alin.2 Cod administrativ reglementează că participanţii la proces se citează. În citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea participanţilor la proces nu împiedică instanţa de apel să decidă în privinţa apelui.

În consecință, Colegiul consideră posibilă examinarea apelului în lipsa părților neprezente.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel și materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră necesar de a admite apelul, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.240 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: c) casează integral hotărîrea primei instanței și emite o nouă decizie.

Probatoriul cauzei denotă faptul că prin Dispoziția primarului comunei Chiperceni, r-nul Orhei nr.87 din 11 iulie 2025,,Cu privire la redistribuirea alocațiilor bugetare pentru anul 2025", s-a decis:

1.Se micșorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 10912 - Aparatul primarului Chiperceni, subgrupa F3-0111, P1P2-0301, P3-00005 211180; Remunerarea muncii angajaților conform statelor - 67400 lei 212100; Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii - 2 6 400 lei;

2.Se majorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 10912 - Aparatul primarului Chiperceni, subgrupa F3-0111, P1P2-03O1, P3 -00005 222999 Servicii neatribuite altor aliniate - 93 800 lei;

3.Se micșorează, planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 08233-Grădinița de copii "Ghiocel" Chiperceni, subgrupa F3- 0911, PIP2-8802, P3 – 00448; 4. 3 3 3110 Procurarea produselor alimentare - 45 000 lei;

4. Se majorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 08233-Grădinița de copii "Ghiocel'' Chiperceni, subgrupa F3- 0911, P1P2-8802, P3 – 00199 222110 Energie electrică - 45 000 lei;

5. Se micșorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 08240 - Căminul cultural Vorotеț, subgrupa F3- 0820, P1P2-8502, P3 - 00234 3 3 7110 Procurarea materialelor de construcție - 2 000 lei;

6. Se majorează planul mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la următoarea linie bugetară Org2 08240- Căminul cultural Vorotеț, subgrupa F3- 0820, P1P2- 8502, P3 - 00234 336110 Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou-2000 lei;

7. Contabilitatea va efectua modificările menționate în bugetul local pentru anul 2025.

8. Controlul asupra prezentei dispoziții mi-l asum /f.d.4/

La 14 iulie 2025 Primaria Chiperceni a plasat în Registrul de stat al actelor locale dispoziţia nr. 87 din 11.07.2025 ”Cu privire la redistribuirea alocaţiilor bugetare pentru anul 2025”.

La 28 iulie 2025 Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a înaintat notificarea nr.l304/OT8-504, prin care a solicitat abrogarea dispoziţiei nr.87 din 11.07.2025 ”Cu privire la redistribuirea alocaţiilor bugetare pentru anul 2025” /f.d.5-6/.

La 1 august 2025 Primarul com.Chiperceni a înaintat Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat cerere cu privire la retragerea notificării nr.1304/OT8-504 din 28.07.2025, prin care a solicitat reexaminarea poziţiei Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat pe marginea dispoziţia nr.87 din 11.07.2025 ”Cu privire la redistribuirea alocaţiilor bugetare pentru anul 2025”, cu renunţarea la notificare ca urmare a aplicării eronate a cadrului legislativ în vigoare în cadrul controlului de legalitate a actului administrativ/f.d.29-34/.

La 22 august 2025 Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a înaintat acțiune în contencios administrativ către Primarul comunei Chiperceni, r-nul Orhei, Ion Botnari privind abrogarea dispoziției nr.87 din data de 11 iulie 2025 „Cu privire la redistribuirea alocațiilor bugetare pentru anul 2025".

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 21 noiembrie 2025 acțiunea în contencios administrativ s-a respins ca neîntemeiată.

În argumentarea soluției instanța de prim nivel a concluzionat că autoritatea administrației publice locale pârâtă la adoptarea dispoziției nr.87 din 11 iulie 2025 a asigurat în măsura necesară asigurarea unei discipline financiar-bugetare care să întrunească rigorile de legalitate în procesul bugetar și gestionarea patrimoniului public, întru realizarea priorităților economice și sociale ale teritoriului administrat fără modificarea indicatorilor aprobați prin decizia bugetară anuală.

Conform art.219 Cod administrativ,

(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Potrivit art.189 Cod administrativ,

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

(3) În cazurile prevăzute de lege, precum și în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată și de autoritatea publică.

Potrivit art.206 Cod administrativ,

(1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Potrivit art.10 Cod administrativ,

(1)Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de judecată reține că în temeiul art.61 al Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006,

(1) Activitatea autorităţilor administraţiei publice locale de nivelurile întîi şi al doilea, precum şi a celor din cadrul unităţii teritoriale autonome cu statut juridic special

este supusă controlului administrativ în temeiul Constituţiei, al prezentei legi şi al altor acte legislative.

Articolul 62 al Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 statuează că

(2) Controlul administrativ vizează, în principal, legalitatea activităţii autorităţilor administraţiei publice locale.

În accepțiunea art.63 al Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006,

(1) De organizarea controlului administrativ al activităţii autorităţilor administraţiei publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanţii Guvernului în teritoriu.

Dispozițiile art.64 al Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 prevăd că

(1) Controlului obligatoriu sînt supuse următoarele acte ale autorităţilor administraţiei publice locale: b) actele normative ale primarului, ale președintelui raionului și ale pretorului. (1^1) Actele menţionate la alin.(1) vor fi supuse controlului obligatoriu de către Cancelaria de Stat prin intermediul Registrului de stat al actelor locale.

Conform art.208 alin.1 Cod administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

În corespundere cu art.68 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006,

(1) În cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administraţiei publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorităţii locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerînd modificarea sau abrogarea lui totală sau parţială.

(2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administraţiei publice locale în termen de:

a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu şi facultativ;

(3) În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat.

(4) În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă şi-a menţinut poziţia sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanţa de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul

tăcerii autorităţii locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Instanța de apel denotă respectarea procedurii prealabile, or, actul adminstrativ contestat în prezenta cauză a fost adoptat la 11 iulie 2025, fiind notificat Primarului s.Chiperceni la 28 iulie 2025.

Referitor la termenul de adresare în instanța de judecată se va reține că prin cererea din 1 august 2025 Primarul s.Chiperceni a solicitat Oficiului teritorial Orhei reexaminarea poziției cu renunțarea la notificare. Acțiunea în instanța de judecată fiind depusă la 22 august 2025, ceea ce denotă respectarea termenului legal.

Referitor la fondul cauzei, instanța reține că Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a invocat drept temei de anulare a dispoziției că aceasta este adoptată cu încălcarea prevederilor art. 112 alin. 2 al Constituției RM.

Articolul 29 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administraţia publică locală prevede

(1) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuţii de bază:

f) exercită funcţia de administrator al bugetului local, asigurând gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări şi efectuarea cheltuielilor conform alocaţiilor bugetare aprobate, informînd consiliul local despre situaţia existentă;

Potrivit art.1 din Legea nr.397 din 16.10.2003 privind finanţele publice locale, următoarele noțuni semnifică:

bugete locale – totalitate a veniturilor, a cheltuielilor și a surselor de finanțare destinate exercitării funcțiilor care sînt în competența autorităților administrației publice locale conform legislației și a funcțiilor delegate de Parlament la propunerea Guvernului;

administrator de buget – autoritate executivă a unității administrativ-teritoriale care este împuternicită cu dreptul de gestionare a bugetului local respectiv în conformitate cu competențele și responsabilitățile prevăzute de prezenta lege;

Articolul 20 din Legea nr.397 din 16.10.2003 privind finanţele publice locale,

(1) Autoritățile administrației publice locale elaborează bugetele proprii conform prevederilor legale, în baza clasificației bugetare și a metodologiei bugetare aprobate de Ministerul Finanțelor.

Conform art.26 din Legea nr.397 din 16.10.2003 privind finanţele publice locale,

(1) Pe parcursul anului bugetar, fără afectarea indicatorilor aprobați prin decizia bugetară anuală, redistribuirea alocațiilor bugetare se permite:

a) cu acordul administratorului de buget – între categoriile economice de cheltuieli, fără majorarea cheltuielilor de personal și fără modificarea cheltuielilor pentru investiții capitale și a transferurilor interbugetare;

b) autorităților bugetare – între instituțiile bugetare din subordine în cadrul unui subprogram, cu respectarea limitelor stabilite de administratorul de buget;

c) instituțiilor bugetare – alte redistribuiri de alocații care nu afectează limitele stabilite de autoritatea bugetară ierarhic superioară.

(2) Alocațiile rezultate din transferurile cu destinație specială primite de la alte bugete nu pot fi redistribuite în alte scopuri.

(3) Redistribuirea alocațiilor bugetare se efectuează pînă la 30 noiembrie a anului bugetar.

Potrivit art.3 din Legea nr.181 din 25.07.2014 finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale,

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noţiuni:

alocaţie bugetară – sumă a mijloacelor financiare aprobată în bugete pentru onorarea angajamentelor bugetare;

angajament – obligaţiune de plată, asumată de către administratorul de buget şi/sau de alte autorităţi/instituţii bugetare în conformitate cu legislaţia.

Articolul 31 din Legea nr.181 din 25.07.2014 finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale,

(4) Bugetele locale se administrează de către autorităţile executive locale.

Articolul 60 din Legea nr.181 din 25.07.2014 finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale,

(1) Pe parcursul anului bugetar, redistribuirea alocaţiilor aprobate prin legea anuală a bugetului de stat se permite:

a) cu acordul Guvernului – între autorităţile publice centrale (cu excepţia celor independente) şi între programele unei autorităţi, pînă la 10 la sută din volumul alocaţiilor bugetare aprobate;

b) cu acordul Ministerului Finanţelor – între categoriile economice în cadrul unei autorităţi publice centrale, fără majorarea cheltuielilor de personal şi fără modificarea cheltuielilor pentru investiţii capitale şi a transferurilor interbugetare;

c) autorităţilor publice centrale şi, după caz, instituţiilor bugetare subordonate – în cazul altor redistribuiri decît cele prevăzute la lit. a) şi b) care nu afectează limitele de alocaţii bugetare stabilite.

(2) Limita prevăzută la alin. (1) lit. a) nu se aplică în cazul repartizării alocaţiilor fondurilor de urgenţă şi altor alocaţii centralizate aprobate în buget.

(3) Redistribuirea alocaţiilor aprobate prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat sau prin legea fondurilor asigurării obligatorii de asistenţă medicală se efectuează în condiţiile alin. (1) lit. a).

(4) Redistribuirea alocaţiilor bugetare conform alin. (1)–(3) se efectuează pînă la 30 noiembrie a anului bugetar.

(5) Competenţele privind redistribuirea alocaţiilor bugetelor locale în cadrul deciziei bugetare anuale se stabilesc prin Legea privind finanţele publice locale.

(6) Se interzice redistribuirea ulterioară a alocaţiilor repartizate din fondurile de rezervă şi de intervenţie.

Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a invocat că dispoziţia nr. 87 din 11 iulie 2025 a fost emisă în lipsa anexelor justificative, ceea ce ar afecta valabilitatea actului şi posibilitatea exercitării controlului de legalitate, în conformitate cu pct. 25 din Hotărârea Guvernului nr. 672/2017 privind Registrul de stat al actelor locale.

Potrivit pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.672 din 28.08.2017 pentru aprobarea regulamentelor cu privire la Registrul de stat al actelor locale,

Registrul reprezintă o resursă informaţională de stat care conține textele electronice ale actelor autorităților administrației publice locale și datele adiționale stabilite prin prezentul Regulament, care asigură înregistrarea, păstrarea și evidența centralizată a actelor autorităților administrației publice locale și a materialelor aferente acestor acte, și care este creată în scopul asigurării accesului persoanelor fizice și juridice la actele emise/adoptate de autorităţile administraţiei publice locale.

Punctul 25 din Hotărârea Guvernului nr.672 din 28.08.2017 pentru aprobarea regulamentelor cu privire la Registrul de stat al actelor locale prevede că În Registru se includ în mod obligatoriu:

1) deciziile consiliilor locale de ambele niveluri;

2) dispozițiile primarului, pretorului și ale președintelui raionului;

4) alte acte ale autorităților publice locale care sînt supuse controlului de legalitate, în condițiile Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală;

5) materialele aferente actelor administrative care au stat la baza adoptării/emiterii acestora, inclusiv procesele-verbale ale ședințelor consiliilor locale, licitațiilor, achizițiilor, care se plasează în fișier separat în Registru.

Potrivit pct.31 din Hotărârea Guvernului nr.672 din 28.08.2017 pentru aprobarea regulamentelor cu privire la Registrul de stat al actelor locale,

Materialele aferente actelor administrative (procesele-verbale ale ședințelor consiliului local, avizele comisiilor de specialitate, anexele la procesele-verbale și alte acte aferente) vor constitui fișiere anexate la actul administrativ.

Confom pct.32 din Hotărârea Guvernului nr.672 din 28.08.2017 pentru aprobarea regulamentelor cu privire la Registrul de stat al actelor locale, Includerea materialelor aferente actelor administrative în Registru se efectuează după includerea actelor administrative.

Completul de judecată notează că lipsa anexelor la actul administrativ duce la imposibilitatea supunerii controlului obligatoriu a actului administrativ în vederea redistribuirea alocațiilor bugetare pentru anul 2025.

Concomitent, instanța de apel punctează că la emiterea actelor administrative, care implică cheltuieli sau angajamente financiare de peste 30 mii lei, precum majorarea planului mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la ”Servicii neatribuite altor aliniate” în sumă de 93 800 lei, de asemenea, majorarea planului mijloacelor bugetare pentru anul 2025 la energia electrică în sumă de 45 000 lei, este imperativ să fie anexate actele ce au stat la baza emiterii dispoziției.

Primarul comunei Chiperceni a dispus redistribuirea alocațiilor bugetare fără a justifica/argumenta prin anexe necesitatea, în conformitate cu competențele și responsabilitățile prevăzute de lege, ceea ce contravine prevederilor legale. Intimatul a declarat că redistribuirea s-a efectuat în cadrul aceleași instituții din subordine, în cadrul aceluiași subprogram, cu respectarea limitelor aprobate de administratorul de buget, iar aceste aspecte sunt expres indicate în dispoziție, fapt care nici nu s-a pus îndoială.

Instanța de apel remarcă faptul, că intimatul n-a prezentat dovada respectării exigențelor dispoziției art.29 lit.f) din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală și anume că a informat consiliul local despre situația existentă privind necesitatea redistribuirii alocațiilor bugetare pentru anul 2025.

În contextul enunțat, completul de judecată constată că Primarul com. Chiperceni nu a justificat necesitatea redistribuirii alocațiilor bugetare pentru anul 2025 și nu a respectat procedura prevăzută de lege de a informa consiliul local despre problema respectivă, or, în acest probe confirmative nu au fost prezentate.

Conducându-se de prevederile art.240 alin.1 lit.c) Cod administrativ, completul de judecată al Curții de Apel Nord, -

decide:

Casează integral hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 21 noiembrie 2025, adoptată în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Primarul comunei Chiperceni r-nul Orhei, Ion Botnari privind abrogarea dispoziției nr.87 din 11 iulie 2025 ,,Cu privire la redistribuirea alocațiilor bugetare pentru anul 2025” și pe cauza dată se emite o nouă decizie, după cum urmează :

Admite acțiunea în contencios administrativ înaintată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

Se anulează dispoziția nr.87 din 11 iulie 2025 „Cu privire la redistribuirea alocațiilor bugetare pentru anul 2025”, emisă de Primarul comunei Chiperceni r-nul Orhei, Ion Botnari.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunţarea deciziei motivate, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**